

Helsingin Akvaarioseura r.y.
LAUSUNTO

1(8)

Helsingin Akvaarioseura r.y.
Eteläinen Hesperiankatu 34 (sisäpiha)
00100 HELSINKI

Maa- ja metsätalousministeriö
kirjaamo@mmm.fi
PL 30
00023 VALTIONEUVOSTO

13.1.2022

LAUSUNTOPYYNTÖ 4.11.2021

VN/12277/2021

Allekirjoittaneet Cikliidistit ry ja Helsingin Akvaarioseura r.y. pyydämme kunnioittavasti saada esittää lausuntonamme seuraavan:

Akvaarioharrastus poikkeaa olennaisesti kaikkien muiden selkärankaisten harrastuseläinten hoidosta. Kaloja ei ole tarkoitus kesyttää, ne ovat vain osa akvaarion pienoisbiotooppia. Akvaarion elämää seurataan lasin takaa, eikä kaloja häiritä tarpeettomasti. Kaloihin ei luoda kiinteää kontaktia, niiden kanssa ei seurustella saatikka tehdä niistä perheenjäseniä niin kuin koirien, kissojen ja muiden nisäkkäiden tai lintujen kanssa.

Akvaarioharrastaja on pikemminkin luonnonystävä, joka tarkkailee akvaariobiotoopissa tapahtuvia ilmiöitä ja hoitaa akvaariota kokonaisena ekosysteeminä. Tärkeää ei ole vain kalojen hoito ja hyvinvointi, vaan akvaarion koko eliöyhteisön harmoninen toimivuus. Akvaarion hoitaja perehtyy myös kasvien kasvatukseen, bakteeritoimintaan ja ravinteiden kiertoon vedessä, veden kemiallisiin ja fysikaalisiin ominaisuuksiin ja moniin muihin akvaarion hoidon olennaisiin edellytyksiin. Näin ollen akvaariossa pidettävien kalojen hoitaminen ja niiden hyvinvoinnista huolehtiminen on pääasiassa akvaarion veden hoitamista.

1. Yleiset kommentit lakiehdotuksesta

Eläinsuojelulainsäädännön, viranomaistoiminnan ja eläinten pitämisen tulee perustua eläinten ja niiden itseisarvon kunnioitukselle. Eläimillä on oikeus mielekkääseen ja kärsimyksestä vapaaseen elämään. Niiden itseisarvo tunnustetaan, ts. niiden arvo ei ole riippuvainen siitä, mitä

hyötyä ihmisellä mahdollisesti on niistä. Kannatamme tämän vuoksi, että eläinten hyvinvoinnin edistäminen olisi lain ensisijainen tavoite ja päämäärä. Kannatamme myös sitä, että kiellettäisiin eläinten luovuttaminen arpajais- tai kilpailuvoittona.

Yksityiskohtaisen, eri eläinryhmien tarpeet huomioon ottavan lain säätämisen vaikeus ei saa johtaa siihen, että ylimalkaisesti kielletään kansalaisilta eläinten pitäminen tai rajoitetaan sitä. Myöskään viranomaisen vaikeudet hankkia tai hallinnoida tiettyjä eläinlajeja koskevaa yksityiskohtaista tietoa ei saa olla peruste näiden eläinten pidon rajoittamiselle. Vaikeudet lain säätämisessä tai sen soveltamisen valvonnassa eivät ole asiallisia perusteita tietyn eläinryhmän pidon kieltävälle lainsäädännölle.

Soveltamisala (2 §)

Katsomme, että lakia tulisi soveltaa vain selkärangaksiin eläimiin. Soveltaminen myös selkärangattomiin johtaa absurdeihin tilanteisiin. Harrastuseläinten hyvinvointia haittaavat toisinaan esimerkiksi selkärangattomat loiseläimet. Nykyisen tietämyksen perusteella ei ole eläinsuojelullista syytä kieltää loisten torjuntaa tai harrastuseläinten ruokkimista esimerkiksi elävillä selkärangattomilla eläimillä. Mikäli laki ulotetaan koskemaan kaikkia eläimiä, tulee käytännöllisistä syistä säätää tarkemmin, mitkä rajoitukset koskevat mitäkin lajiryhmiä. Esimerkiksi yleiset lopettamista koskevat määräykset ja kieltö ruokkia elävillä selkärangattomilla soveltuvat huonosti kaloihin. Tulisi joko todeta, että lopettamista koskevat määräykset eivät koske akvaariokaloja, tai tulisi säätää erikseen, miten akvaariokalan saa lopettaa. Tällöinkin saattaa olla syytä erilaisiin määräyksiin erikokoisille kaloille.

Positiivilistat (8-10 §§)

Emme (edelleenkaan) pidä positiivilistoja tarkoituksenmukaisina akvaariokalojen osalta.

Jos kuitenkin luonnoksessa mainittavien listojen toteuttaminen nähdään välttämättömänä, kalojen osalta on käytännöllisempää luoda lista akvaarioon ja lammikkoon soveltumattomista lajeista. Kaloiksi katsottavia eläinlajeja tunnetaan yli 36 000, joka on enemmän, kuin kaikkien muiden selkärankaisten eläinlajien lukumäärä yhteensä. Pieni osa lajeista on sellaisia, jotka eivät lainkaan sovellu akvaario-olosuhteisiin edes suurissa yleisöakvaarioissa, minkä vuoksi niitä ei edes tule markkinoille. Koska akvaariokaloiksi soveltuvia kalalajeja on kymmeniä tuhansia, on tarkoituksenmukaisempaa listata akvaario-olosuhteisiin soveltumattomat lajit kuin akvaarioihin soveltuvat lajit.

Pelkästään kirjoahventen heimoon kuuluu lähes 2 000 tieteellisestä kuvattua lajia, joista miltei kaikki soveltuvat akvaariossa pidettäväksi. Lisää heimon lajeja löydetään ja kuvataan tieteellisesti vuosittain lukuisia. Silti tavanomaisiin kotiakvaarioihin soveltumattomia lajeja on vain kymmenkunta (esim. *Boulengerochromis microlepis*, *Cichla*-suvun lajit, *Mesoheros festae*, *Parachromis dovii*). Niistä on siis varsin helppo laatia

Commented [M1]: Olemmeko edelleen samaa mieltä? Pitäisi ehkä perustella miksi ongelmallinen.

lista. Syy niiden soveltumattomuuteen tavallisen akvaarioharrastajan pidettäväksi on, että ne kasvavat melko isoiksi (yli 50 cm) ja tarvitsevat niin suuren akvaarion (yli 1 000 litraa), ettei tavallisella akvaarioharrastajalla yleensä ole mahdollisuutta pitää sellaista. Kokenut harrastaja, jolla on resursseja järjestää riittävän suuri akvaario, voi pitää niitäkin menestyksellisesti. Tällöin voisi ajatella, että niiden pitäminen olisi luvan- tai ilmoituksenvaraista. Hakijan pätevyyttä voisi selvittää muun muassa esimerkiksi akvaarioyhdistyksen lausunnolla.

Suuren lajikirjon vuoksi harrastuseläimiksi soveltuvien kalalajien lista on mahdotonta toteuttaa. Lisäksi tällainen lista estäisi uusien vielä tieteellisesti kuvaamattomien lajien harrastuksen, ilman että sille olisi eläinsuojelullista perustetta. Akvaarioissa on pidetty jo vuosikymmeniä myös sellaisia kalalajeja, joita ei ole vielä tieteellisesti kuvattu. Listaa tulisi myös päivittää useita kertoja vuodessa, kun uusia lajeja löydetään ja kun vanhojen lajien nimiä muutetaan. Lisää kalalajeja löydetään ja kuvataan tieteellisesti satoja vuosittain. Vuosina 2020-2021 on kuvattu yli 700 lajia! Niistä suurin osa on pieniä trooppisissa vesistöissä eläviä lajeja, jotka soveltuvat akvaariohoidokeiksi. Lisäksi akvaarioissa pidetään satoja mm. monnikalojen (Siluriformes) ja kirjoahvenkalojen (Cichliformes) lajeja, joita ei ole ehditty edes kuvata tieteellisesti, vaan niistä käytetään koodinimiä! Lisäksi jo tunnettujen lajien paikallismuotoja kuvataan uusiksi lajeiksi.

Runsaslajisimmat kalaheimot, joiden lajeista suurin osa soveltuu pidettäväksi tavallisissa kotiakvaariossa (Lista on laadittu California Academy of Sciences'in "Catalog of Fishes 2021" mukaan):

Särkikalat (Cyprinidae)	3 320 lajia
Nuoliaiset (Cobitoidea)	1 325 lajia
Tetrat (Characidae)	1 155 lajia
Ripsimonnit (Mochokidae)	220 lajia
Panssaronnit (Callichthyidae)	230 lajia
Imumonnit (Loricariidae)	n. 1 000 lajia
Tokot (Gobiidae)	n. 1 900 lajia
Kirjoahvenet (Cichlidae)	1 730 lajia
Vanhanmaailmankillit (Nothobranchiidae)	277 lajia
Uudenmaailmankillit (Cynolebiidae)	444 lajia
Hammaskarpit (Poeciliidae)	353 lajia
Luikerot (Blenniidae)	407 lajia
Perhokalal (Chaetodontidae)	133 lajia
Koralliahvenet (Pomacentridae)	411 lajia
Huulikalat (Labridae)	558 lajia

"Arvioitaessa eläinlajin sopivuutta kuhunkin pitotarkoitukseen tulisi tukeutua kulloinkin saatavilla olevaan tieteelliseen tietoon ja eläinlajin pidosta karttuneeseen käytännön kokemukseen."

"Eläintenpidon tulisi perustua tieteelliseen tai kokemuseräiseen tietoon siitä, mitä eläinlajeja voidaan pitää ja millaisissa olosuhteissa."

Kokemuseräinen tieto siitä, mitä eläinlajeja voidaan pitää ja millaisissa olosuhteissa, kertyy akvaariokalojen osalta juuri akvaarioharrastuksen

kautta. Ilman sitä eivät viranomaisetkaan voi ottaa kantaa tietyn lajin soveltuvuuteen akvaariossa pidettäväksi.

Se, että tietyn akvaariokalalajin tarpeita ei vielä tunneta tai että sen pitäminen on haastavaa, ei ole peruste pitämisen kieltämiselle. Lajilla on todennäköisesti lähisukulaisia, joiden tarpeet tunnetaan, ja joista voidaan lähteä, kun etsitään lajin tarpeisiin sopivia pito-olosuhteita. Samoin johtopäätöksiä lajin tarpeista voidaan vetää kalan maantieteellisen esiintymispaikan ilmasto-oloista, veden kemiallisista ja fysikaalisista ominaisuuksista sekä kalan koosta, värityksestä ja anatomiasta. Kalan lajityypillisten tarpeiden täyttämisen vaikeus ei saa olla peruste kalan akvaariossa pidon kieltämiselle, mutta on edellytettävä, että myös vaativalle kalalle tarjotaan sopivat olot.

Mikäli kuitenkin päädytään akvaariokalojen osalta positiivilistaan, on hyvä, että ”myös kansalaisille ja sidosryhmille varattaisiin mahdollisuus laatia ehdotuksia eläinlajien lisäämiseksi tai poistamiseksi listoilta”.

Samoin olisi siinä tapauksessa hyvä, että ”säädetäisiin poikkeusluvasta, jolla voitaisiin yksittäistapauksessa sallia muun kuin eläinlajilistalla olevan eläinlajin tai eläinyksilön pito tuotantoeläimenä tai seura- ja harrastuseläimenä. Lupa voitaisiin myöntää sellaisissa yksittäistapauksissa, joissa hakija osoittaa pystyvänsä pitämään muuta kuin eläinlajilistalla olevaa eläinlajia tai eläinyksilöä niin, että pykälässä säädetyt vaatimukset täyttyvät. Poikkeuslupamenettely voisi tulla kyseeseen esimerkiksi tilanteessa, jossa yksittäinen harrastaja pitää sellaista harvinaisempaa eläinlajia, jonka ominaisuuksia ja tarpeita vastaava eläinlaji on hyväksytty listalle.” Poikkeuslupaa tulisi voida hakea myös jälkikäteen, kohtuullisen ajan kuluessa eläimen hankinnasta, koska mahdollisuus hankkia joku tietty uusi kalalaji saattaa avautua yllättäen ja edellyttää nopeata hankintapäätöstä.

Tällöin on erityisesti huolehdittava siitä, että menettely, jolla eläinlaji lisätään listalle, tai poikkeuslupamenettely, on nopeaa, tehokasta ja kustannuksiltaan kohtuullista (mikäli siitä säädetään maksuja). Akvaariokalojen vähittäismyyntihinnat liikkuvat enimmäkseen muutaman euron ja muutaman kymmenen euron välissä. Mahdollisuutta lajien lisäämiseen tai poikkeuslupaun ei saa tehdä tyhjäksi säätämällä niistä kohtuuttomia kustannuksia.

Luonnosta otetut akvaariokalat (28 §)

Lakiluonnokseen on kirjattu: ”Luonnonvaraista selkärankaista eläintä ei saa ottaa elätettäväksi.” Kielto laajenisi siis koskemaan myös kaloja. Kuitenkin perusteluissa sanotaan, että

- ”Säännös koskisi kuitenkin vain Suomen luonnossa eläviä eläimiä.”, ja
- ”Valtioneuvoston asetuksella voitaisiin myös säätää eläinyksilöiden pidosta seura- ja harrastus-eläimenä. Säännöksen nojalla voitaisiin säätää esimerkiksi suoraan luonnosta elätettäväksi otettujen eläinyksilöiden pidosta seura- ja harrastuseläimenä.”

Kiellon ulottaminen koskemaan kaloja on vaikea ymmärtää edistävän kalojen hyvinvointia, kun niitä saa pyydystää syötäväksi tai vaikkapa syöttinä käytettäväksi, jolloin myös puhutaan huomattavasti suuremmista yksilömääristä.

Toisin kuin monille muille eläimille, akvaariokaloille voidaan tarjota akvaariossa olot, jotka ovat miltei yhtä hyvät tai jopa paremmat, kuin luonnossa. Luonnossa monet lajit elävät hengissä pysymisen rajoilla: joko huonoissa vesioloissa, äärimmäisissä lämpötiloissa ja/tai petojen tai loisten vaivaamina. Akvaariokalat sopeutuvat varsin hyvin pidettäväksi vankeudessa edellyttäen, että niiden tarpeet tunnetaan ja niille tarjotaan sopivat olot. Ei ole osoitettu, että tässä suhteessa olisi merkittäviä eroja luonnosta pyydystettyjen kalojen ja vankeudessa viljeltyjen kalojen välillä, joten ei ole olemassa eläinsuojelullista syytä yleisesti rajoittaa luonnosta pyydystettyjen kalojen pitämistä. Tämä koskee sekä Suomessa että ulkomailla pyydystettäviä kaloja.

Jos eläinsuojelulainsäädäntö kieltäisi kalojen luonnosta pyydystämisen akvaariossa tai lammikossa pidettäväksi, lainsäädäntö olisi eettisessä ja eläinsuojelullisessa ristiriidassa itsensä kanssa, kun samaan aikaan kalojen pyydystämisen virkistyskalastuksena olisi sallittua puhumattakaan luonnoksen 63 §:ssä mainittavasta eläinten lopettamisesta ihmisten viihdyttämiseksi. Akvaarioharrastukseen pyydystettävät kalamäärät ovat huomattavasti pienempiä kuin sekä ammattikalastuksessa että virkistyskalastuksessa pyydettyt määrät. Lisäksi akvaariokalojen pyydystyksessä käytetyt menetelmät ovat ammatti- ja virkistyskalastuksen menetelmiin verrattuna eläinyksilöitä säästäviä, koska akvaariokalojen hyvinvointi on tarkoitus turvata eläinyksilöitä vahingoittamatta. Ammatti- ja virkistyskalastuksessa eläinyksilöitä vahingoitetaan ja/tai yksilöt on tarkoitus lopettaa joko aktiivisesti tai passiivisesti. Erityisesti jälkimmäinen tuottaa usein kaloille kärsimystä; kaupallisessa pyynnissä kalat menehtyvät joko tukehtumalla tai suolistettaessa.

Akvaariokalojen pyydystämisen luonnosta ei pääsääntöisesti uhkaa luonnonkantoja. Vaikka nyt lausuntokierroksella on nimenomaan eläinsuojelulaki eikä ympäristönsuojelulainsäädäntö, eläinsuojelulain kaltaista puitelakia ei voida säätää jättämällä huomiotta muut siihen kytkeytyvät merkittävät seikat kuten ympäristöön ja sosioekonomisiin ilmiöihin vaikuttavat tekijät. Akvaariokalojen pyynti antaa usein paikallisväestölle lisäansiomahdollisuuden ja sitä kautta kannustimen suojata ja säilyttää kalojen luonnolliset elinympäristöt. Myös akvaariokalojen pienimuotoinen viljely pyyntipaikkojen läheisyydessä lisää paikallisväestön toimeentulomahdollisuuksia. Tällaisista vaikutuksista on olemassa tutkimuksellista näyttöä.

Joissakin tapauksissa kalalajeja, jotka ovat luonnossa uhanalaisia tai jo sukupuuttoon kuolleita, on voitu pelastaa akvaarioharrastuksen avulla (esim. monet Victoriajärven kirjoahvenlajit). On myös hyviä esimerkkejä siitä, että akvaariokalojen ainutlaatuisia elinympäristöjä voi säästyä ihmisen turmelemiselta sen avulla, että niihin kiinnittyy yleistä huomiota akvaarioharrastuksen kautta. Esimerkiksi Belo Monte -patoprojektin myötä Amazonasissa kalojen luontaisia elinalueita tuhoutuu, mutta samaan

aikaan kalojen luonnosta pyyntiä rajoitetaan. Näillä alueilla esiintyviä kalalajeja voidaan säilyttää akvaarioissa huolimatta niiden luonnonkantojen systemaattisesta tuhoamisesta. Monet ihmisen muut hankkeet siis uhkaavat lajien ja populaatioiden monimuotoisuutta, kun taas akvaariokalojen pyynti usein tukee biodiversiteetin säilymistä.

Ympäristönsuojelliset näkökohdat puoltavat akvaariokalojen pyyntiä.

Eläinjalostus (25 §)

Kannattamme esityksen tavoitetta, että "eläinten jalostuksella tulisi pyrkiä elinvoimaisten, toimintakykyisten ja terveiden eläinten tuottamiseen. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi jalostuksessa tulisi käyttää fyysisesti ja psyykkisesti terveitä eläimiä, joiden voidaan olettaa periyttävän näitä ominaisuuksia myös jälkeläisilleen". Akvaarionharrastuksen piiristä tulisi poistaa sellainen "jalostus" jolla heikennetään kalojen hyvinvointia tuottamalla esimerkiksi liikuntarajoitteita (huntuävät, selkärangan epämuodostumiset), syöntivaikeuksia (suun ja leukojen epämuodostumiset), aistiongelmiä (mulkosilmät) tai estetään vuorovaikuttaminen (värimuunnokset, joilla huomiovärien ja -kuvioiden käyttö estyy).

Sellainen harrastuseläinviljely, joka aiheuttaa kärsimystä eläimelle, on kiellettävä. Sama koskee viljelyä tai jalostusta, joilla tuotetaan kaloja, joiden liikkuminen tai kommunikointi on vaikeutunut huomattavasti. Samoin tulee kieltää sellaiset toimenpiteet, jotka aiheuttavat kärsimystä, kuten väriaineen injektointi, tatuointi ja/tai evien typistys. Kieltoa ei pidä voida kiertää suorittamalla viljely tai toimenpide ulkomailla. Eläinten, jotka on aikaansaatu kielletyn viljelyn tai toimenpiteen kautta, pito ja yksityinen tuonti olisi kiellettävä.

Geenimuuntelu on menetelmä muiden joukossa, jonka kieltämiseen sellaisenaan ei ole eläinsuojelullista perustetta. Kiellettyä tulisi olla geenimuuntelun käyttäminen, jos se aiheuttaa kärsimystä kalalle tai haittaa sen hyvinvointia.

Jalostusta pohtimisen yhteydessä voisi myös miettiä, miten turvataan niiden eläinten hyvinvointi koko elämänsä ajaksi, jotka ovat vain lenkki pitkässä jalostusketjussa kohti jotain tiettyä jalostuspäämäärää.

Elävä ruoka (13 §)

Asetuksella voitaisiin kieltää myös esimerkiksi eläinsuojeluasetuksen 14 §:ssä tarkoitettuja toimintatapoja, kuten elävien selkärankaisten eläinten syöttäminen hoidossa oleville eläimille.

Joka tapauksessa elävien selkärangattomien eläinten syöttäminen hoidossa oleville eläimille tulisi edelleen olla sallittua.

Eläinten hyvinvoinnin ja pitopaikan tarkastaminen (22 §)

"myös monia seura- ja harrastuseläimiä pidetään terraarioissa ja akvaarioissa, joiden ympäristötekijöiden sääntely toteutetaan teknisten

laitteiden avulla. Esimerkiksi akvaariossa veden kierrättäminen ja puhdistaminen toteutetaan yleensä sähköllä toimivan suodattimen avulla. Tällaisten eläinten hyvinvoinnin kannalta välttämättömien laitteiden toiminnan tarkastaminen vähintään kerran päivässä olisi tarkoituksenmukaista, jotta mahdollisiin toimintahäiriöihin voitaisiin puuttua mahdollisimman pian niiden ilmetyä. Tarkastaminen voitaisiin käytännössä toteuttaa myös sellaisten teknisten valvontajärjestelmien avulla, joihin on liitetty toimintahäiriöstä kertova hälytys, jos hälytys on eläinten pitäjän vastaanotettavissa kaikkina vuorokaudenaikoina.”

Luonnokseen on kirjattu: ”Hyvinvoinnin tarkastaminen [---] Jos hoidossa oleva eläin on ihmisen välittömässä valvonnassa tai tavoitettavissa, on eläimen hyvinvointi tarkastettava vähintään kerran päivässä ja tarvittaessa useamminkin.” Akvaariossa pyritään järjestämään kaloille luontaisen kaltaiset olosuhteet, ja siksi siellä on niille myös piilopaikkoja. Jotkin kalat kaivautuvat hiekkaan valoisaksi ajaksi tai kätkeytyvät kasvillisuuden sekaan. On epätarkoituksenmukaista, että piiloutuvien kalalajien hyvinvointi pitäisi tarkastaa päivittäin, koska kalojen tarpeeton häiritseminen stressaa niitä ja siten heikentää niiden hyvinvointia. Tässä mielessä akvaarioeläimet eivät välttämättä ole ihmisen välittömässä valvonnassa, vaan ne tulisi lukea poikkeukseksi tästä säännöstä samoin kuin on tehty muutamien muiden laajassa ympäristössä vapaasti liikkuvien eläinten osalta. Tarkastuksen tulisi kohdistua koko akvaarion toimintaan, kuten sitä ylläpitäviin laitteisiin tai veden kemiallisiin ja fysikaalisiin ominaisuuksiin.

Kalojen lopettaminen (64 §, kalastuslaki 58 b §)

Kannattamme esitettyjä muutoksia. Sen sijaan ihmettelemme poikkeussääntöä, että ”lopetusvelvollisuus ei koskisi kerralla saatavaa suurta saalismäärää”. Paraneeko kalojen hyvinvointi sillä, että niitä on useampia, joita ei lopeteta asiallisesti, vaan jätetään kuolemaan hitaasti tukehtumalla. Lisäksi ei ole määritelty, mikä on ”suuri saalismäärä”. Kalastuskilpailut tulisivat kielletyiksi jo sen kautta, että eläimen lopettaminen viihdetarkoituksessa olisi kielletty.

Ciklidistit r.y.

Ciklidistit r.y. on Suomessa valtakunnallisesti toimiva kirjoahvenyhdistys. Se on yli 20 vuotta vanha ja sillä on noin 100 jäsentä. Pohjoismaissa toimii myös Nordiska Ciklidsällskapet -niminen yhdistys, johon kuuluu yli 1 000 jäsentä. Muita kirjoahvenyhdistyksiä ovat esim. Deutsche Cichliden-Gesellschaft e.V., USA:ssa lukuisia, joista tunnetuin on ehkä American Cichlid Association, Englannissa British Cichlid Association, Ranskassa L'association Francaise des Cichlidophiles, Italiassa Associazione Italiana Ciclidofili, Belgiassa sekä Hollannissa toimii Belgian Cichlid Association. Kirjoahvenharrastus on akvaarioharrastuksen erikoisuuntaus, jossa harrastetaan nimenomaan kirjoahvenheimoon (Cichlidae) kuuluvia kaloja. Tieteellisesti kuvattuja kirjoahvenlajeja on lähes 2 000 ja lisäksi tunnettuja, mutta vielä kuvaamattomia lajeja useita satoja. Vuosittain löydetään kymmeniä uusia lajeja. Kirjoahvenet ovat pääsääntöisesti hyvin

sopivia akvaariokaloja, ne ovat kauniita ja niiden käyttäytyminen on mielenkiintoista. Siksi ne ovat erittäin suosittuja akvaariokaloja ja niitä harrastavat ovat yleisesti perustaneet kirjoahvenharrastuksen erikoisyhdistyksiä.

Helsingin Akvaarioseura ry

Helsingin Akvaarioseura ry (HAS) on perustettu vuonna 1944 ja on Suomen suurin akvaarioyhdistys, johon kuuluu noin 300 jäsentä kaikilta harrastuksen osa-alueilta. HAS järjestää aktiivista toimintaa pääkaupunkiseudulla ja tekee tiivistä yhteistyötä muiden suomalaisten akvaarioyhdistysten kanssa. Yhdistys edistää toiminnallaan akvaarioiden pitoon liittyvän tiedon ja osaamisen lisäämistä järjestämällä koulutus- ja esitelmätilaisuuksia ja osallistumalla alan merkittävimmille kansallisille messuille.